ریاست جمهوری
ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

دستور العمل جامع ساماندهی، تجهیز و تکمیل بنادر و اسکله‌های کشور

فهرست مطالب

عنوان	صفحه

اهداف دستورالعمل ۴

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات ۵

فصل دوم: قوانین و مصوبات هیات وزیران ۷

فصل سوم: وظایف دستگاهها ۹

وظایف سازمان بنادر و دریانوردی ۹

وظایف مرزبانی(دریابانی) ۱۱

وظایف گمرک جمهوری اسلامی ایران ۱۲

وظایف سازمان شیلات ایران ۱۲

وظایف وزارت نفت ۱۳

وظایف وزارت کشور ۱۴

وظایف ستاد کل نیروهای مسلح ۱۴

وظایف دبیرخانه شورای عالی مناطق ازاد تجاری-صنعتی ۱۴

وظایف معاونت امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی ۱۵

وظایف وزارت اطلاعات ۱۵

فصل چهارم: وظایف عمومی ۱۵

اهداف دستورالعمل

۱. افزایش توان کنترلی و نظارتی بر اسکله‌ها و سازه‌های دریایی

۲. جلوگیری از ساخت و ساز غیرمجاز در سواحل

۳. جلوگیری از فعالیت‌های غیرمجاز در اسکله‌ها

۴. ساماندهی، استانداردسازی و انضباط بخشی به انواع اسکله‌های جنوب وشمال کشور

۵. تعیین تکلیف مدیریت، شناسایی مالکیت و کاربری اسکله‌ها و سازه‌های دریایی

۶. احصای مسئولیتهای نهادهای دولتی و نظامی و بخش خصوصی در مدیریت، تجهیز و اداره بنادر و اسکله‌های جنوب و شمال کشور وتعیین شرح وظایف جدید آنها

۷. جلوگیری از ورود و خروج کالای قاچاق از بنادر و اسکله‌های کشور

۸. ارتقای سطح تعامل و هماهنگی فی مابین دستگاه‌های متولی و نظارتی

۹. تجهیز اسکله‌ها به امکانات فنی و کنترلی مناسب

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات

ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز ریاست جمهوری

سازمان: سازمان بنادر و دریانوردی

شیلات: سازمان شیلات ایران

سازه دریایی: به هرگونه تأسیسات دریایی در مناطق نزدیک و دور از ساحل در دریاها، دریاچه‌ها و رودخانه‌های قابل کشتیرانی شامل کانال دسترسی، موج شکن، اسکله، دولفین، فانوس دریایی، انواع سکوهای دریایی، تأسیسات بندری با هر نوع کاربری از قبیل تجاری، مسافری، نفتی، صیادی، خدماتی، تفریحی، چندمنظوره، صنعتی، کارگاه‌های ساخت و تعمیر شناور در سواحل کشور و غیره اطلاق می‌گردد.

مجوز تأسیس و ساخت: مجوزی است که به منظور ساخت سازه‌ها و تأسیسات دریایی حسب بند ۲۲ از ماده ۳ آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی توسط سازمان صادر می‌گردد.

مجوز بهره‌برداری: اجازه بهره‌برداری قانونی از سازه‌ها و تأسیسات دریایی که پس از اتمام عملیات اجرایی توسط سازمان صادر می‌گردد.

بهره‌برداری مجاز: به آن نوع از بهره‌برداری از سازه‌های دریایی و تأسیسات مربوط اطلاق می‌گردد که در راستای مجوز بهره‌برداری صادره توسط سازمان صورت گیرد.

بهره‌بـــرداری غیرمجاز: به آن نوع از بهره‌برداری از ســـازه‌های دریایی و تأسیســـات مربوط اطلاق می‌گردد که خارج از مجوز بهره‌برداری صادره توسط سازمان صورت گیرد و یا اینکه مجوز بهره‌برداری آن خاتمه یافته باشد.

ســـازه دریایی غیرمجاز: سازه دریایی فاقد مجوز یا خارج از مجوز ساخت و بهره‌برداری از سازمان بوده یا مجوز آن فاقد اعتبار باشد.

ســـازه‌های دریایی مجاز: به ســـازه‌های دریایی دارای مجوز ساخت و بهره‌برداری از سازمان اطلاق می‌گردد.

ســـازه دریایی رها شده: منظور هرگونه سازه دریایی است که از آن بهره‌برداری نمی‌شود و یا فاقد متولی می‌باشد.

کاربری سازه دریایی: منظور نوع بهره‌برداری از سازه دریایی است که براساس درخواست متقاضی و تأیید ســـازمان براساس مقررات قانونی (اعم از تجاری، مســـافری، نظامی، نفتی، صنعتی، صیادی، تفریحی، چند منظوره و...) تعیین می‌گردد.

اســـکله غیرمجاز از نظر گمرک جمهوری اسلامی ایران: منظور اسکله‌هایی هستند که بدون انجام تشریفات مقرر در تبصره ۱ ذیل ماده ۱۰۳ قانون امور گمرکی فعالیت تجاری (رویه‌های گمرکی) در آن‌ها انجام و مأمورین دستگاه‌های ذی‌صلاح از جمله گمرک در آن‌ها مستقر نمی‌باشند.

مدیریت یکپارچه مناطق ســـاحلی کشور (ICZM): فرایندی خاص با اهدافی پویا و پیچیده برای برنامه‌ریزی اســـت که بر محل برخورد خشـــکی و دریا تمرکز دارد و بر برخی مفاهیم ثابت و متغیر، حفاظت از محیط زیست، اهداف اقتصادی و اجتماعی و روش‌های مدیریت مشارکتی فعال برای حل مسائل و مشکلات نواحی ساحلی تأکید دارد.

مرز مجاز دریایی: مرز مجاز دریایی به مرزهایی اطلاق می‌شود که بر اساس ماده ۴ قانون گذرنامه، ماده ۱۰۳ قانون امور گمرکی و ماده ۲۶ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰ (ســـابق) تعیین و مصوب شده باشد.

فصل دوم: قوانین و مصوبات

الف. قوانین:

۱. بند ج ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز:

« وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری ستاد و دستگاه‌های اجرایی عضو آن، به ساماندهی و تجهیز و تکمیل اسکله‌ها و خورها و انضباط بخشی به تردد و توقف شناورها اقدام نماید»

۲. بند ۲۲ از ماده ۳ آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی (مصوب ۱۳۴۸ مجلسین):

«صدور اجازه تأسیس اسکله و سایر تأسیسات و تجهیزات ضمن تصویب طرح مربوطه با داشتن حق نظارت در اجرا و بهره‌برداری»

۳. تبصره الحاقی به بند ۲۲ از ماده ۳ آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی (مصوب ۱۳۸۷ مجلس شورای اسلامی):

«ساخت و ساز بدون مجوز یا خارج از مجوز سازمان بنادر و دریانوردی در دریاها و رودخانه‌های قابل کشتیرانی ممنوع است. سازمان در صورت اطلاع از طریق پاسگان (گارد) بندر و یا سایر ضابطین دادگستری از ادامه عملیات ساخت و ساز و یا بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات فاقد مجوز و یا خارج از مجوز جلوگیری کرده و بلافاصله موضوع را به عنوان شاکی به مرجع قضایی محل اعلام می‌نماید. مرجع قضایی مکلف است به پرونده خارج از نوبت رسیدگی کرده و در صورت احراز تخلف حسب مورد حکم قلع بنا و یا توقف عملیات و یا اصلاح آن مطابق مجوز را صادر نماید.»

۴. ماده ۷ قانون تسریع در امر تخلیه و بارگیری کشتی‌ها در بنادر:

« سازمان بنادر مکلف است با استفاده از پاسگان (گارد) بنادر به عنوان ضابط قوه قضاییه در محدوده بنادر و سواحل کشور به منظور اجرای ماده واحده قانون الحاق یک تبصره به بند ۲۲ ماده ۳ آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی، براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب وزیر راه و شهرسازی می‌رسد، نسبت به تأمین امنیت و ایمنی بنادر کشور اعم از مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی و سرزمین اصلی اقدام کند»

ب. مصوبات هیأت وزیران:

مصوبه شماره ۵۰۱۹۳/۱۱۸۴۱۶ مورخ ۹۴/۰۹/۰۸ هیأت وزیران مبنی بر برنامه راهبردی ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد در اسکله‌های خاص:

۱- وزارت کشور در اجرای تبصره (۱) ماده (۱۰۳) قانون امور گمرکی ـ مصوب ۱۳۹۰ـ موظف است فهرست اسکله‌ها و لنگرگاه‌های مجاز گمرکی (اعم از اقتصادی و نظامی از جمله در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی) برای ورود و خروج وسایل نقلیه، کالا و مسافران را با همکاری دستگاه‌های ذیربط براساس مواردی که مجوز تخصیص اسکله از سازمان بنادر و دریانوردی اخذ نموده و ظرف سه ماه از تاریخ‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه جهت تصویب به هیأت وزیران ارایه نماید. اسکله‌ها و بنادر خاص بدون مجوز موجود نیز موظفند با ارائه درخواست کتبی ظرف شش ماه نسبت به دریافت مجوز اقدام نمایند و در صورت عدم دریافت مجوز ادامه فعالیت اینگونه اسکله‌ها و بنادر غیرمجاز خواهند بود.

مصوبات هیأت وزیران به شماره ۴۶۴۴۳/ت۵۱۵۵۹هـ مورخ ۹۵/۰۴/۲۳:

ماده ۱۸- سازمان بنادر و دریانوردی موظف است نسبت به انجام موارد ذیل اقدام نماید:

بند ت: تجهیز اسکله‌ها به امکانات فنی و الکترونیکی مناسب و ساماندهی خورها ضمن بهره‌گیری از مطالعات مدیریت یکپارچه سواحل (ICZM) و همچنین تهیه و اعلام نقشه‌ها و مسیرهای دسترسی دریایی لازم در چارچوب دستورالعملی که با همکاری دستگاه‌های ذیربط تهیه نمود و به تصویب ستاد می‌رسد.

ج. مصوبات کارویژه مرز شورای امنیت کشور

۱. مصوبات جلسه پانزدهم کارویژه مرز شورای امنیت کشور در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۰۶

فصل سوم: وظایف دستگاه‌ها

وظایف سازمان بنادر و دریانوردی

ماده۱. به منظور تسهیل ورود و خروج کالا و وسائط نقلیه و امکان نظارت و اعمال دقیق قوانین و مقررات بندری و گمرکی، سازمان بنادر و دریانوردی موظف است نسبت به بازنگری جانمایی تجهیزات و امکانات موجود در بنادر بویژه در بنادر تجاری بزرگ با تأکید بر توالی فرایندهای بندری و گمرکی با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در مدت معین اقدام نماید.

ماده۲. تجهیز بنادر تجاری(تحت مالکیت) به امکانات و تجهیزات مورد نیاز گمرکی با اولویت بنادر کوچک بر عهده سازمان بنادر و دریانوردی است.

تبصره: در صورت واگذاری مالکیت بنادر کوچک به بخش خصوصی، سازمان بنادر موظف است در قرارداد مربوطه تجهیز و تأمین امکانات مورد نیاز گمرک را لحاظ و تعیین تکلیف نماید.

ماده۳. صدور اجازه تأسیس اسکله و سایر تأسیسات و تجهیزات ضمن تصویب طرح مربوطه با داشتن حق نظارت در اجرا و بهره‌برداری به استناد بند ۲۲ ماده ۳ آیین‌نامه سازمان، توسط سازمان بنادر و دریانوردی صورت می‌گیرد.

ماده۴. کلیه متقاضیان اعم از حقیقی و حقوقی موظف هستند قبل از اقدام به ساخت و ساز و بهره‌برداری از طریق «کمیته صدور مجوز سازه‌های دریایی» نسبت به اخذ مجوزهای لازم (ساخت و بهره‌برداری) اقدام نمایند. این کمیته در سازمان بنادر و دریانوردی مستقر بوده و درخواستهای واصله از ادارات کل بنادر و دریانوردی استانهای ساحلی را مورد رسیدگی قرار می دهد.

ماده۵. سازمان بنادر و دریانوردی موظف است دستورالعمل اجرایی فرایند و نحوه صدور مجوزهای سازه‌های دریایی را بازنگری و ضمن تصویب در کارگروه تخصصی ساماندهی سواحل، بنادر و جزایر کارویژه مرز شورای امنیت کشور و ارسال نسخه‌ای به ستاد، نسبت به بارگذاری و اطلاع رسانی آن در پرتال سازمان مرکزی و ادارات کل بنادر و دریانوردی استانها اقدام نماید.

ماده ۶. به منظور مستندسازی و نظارت مناسب بر ساخت و سازهای ساحلی، تسهیل امور صدور مجوزها و شفاف‌سازی وضعیت سازه‌های دریایی، سازمان بنادر و دریانوردی نسبت به ارتقاء سامانه جامع مدیریت و نظارت بر سواحل کشور توسط سازمان بنادر و دریانوردی اقدام نماید.

تبصره۱. در این سامانه می‌بایست انواع سازه‌های دریایی و تاسیسات بندری فاقد مجوز،دارای مجوز و در حال ساخت (به تفکیک نوع سازه)، دستگاههای مالک، متولی و بهره بردار، دستگاههای مستقر در بنادر و اسکله ها وامکانات و تجهیزات موجود در آنها مشخص گردد.

تبصره۲. کلیه دستگاه‌های ذیربط میبایست همکاری لازم را با سازمان بنادر و دریانوردی برای ارایه اطلاعات مورد نیاز و تکمیل سامانه مذکور معمول دارند.

تبصره۳. دسترسی برخط ستاد به سامانه جامع مدیریت و نظارت بر سواحل کشور توسط سازمان بنادر و دریانوردی ایجاد می‌شود.

ماده ۷. سازمان بنادر موظف است روند تأسیس، اجرا و بهره‌برداری از سازه‌های دریایی و تأسیسات بندری را کنترل و بر این مراحل در چارچوب مجوز صادره نظارت مستمر نماید.

ماده ۸. سازمان بنادر در اجرای تبصره الحاقی به بند ۲۲ از ماده ۳ آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی مصوب ۱۳۸۷ مجلس شورای اسلامی، در صورت اطلاع از هرگونه فعالیت برای ساخت و ساز بدون مجوز یا خارج از مجوز از هر طریق (آگاهی در مطبوعات و رسانه‌ها، آگهی مناقصه، تجهیز کارگاه، تخلیه مصالح، آغاز عملیات اجرایی و غیره) از جمله توسط بخش‌های خصوصی، دولتی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی موظف است از طریق گارد بندر و یا سایر ضابطین دادگستری از ادامه عملیات ساخت و ساز و یا بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات فاقد مجوز و یا خارج از مجوز جلوگیری کرده و بلافاصله موضوع را به عنوان شاکی به مرجع قضایی محل اعلام می‌نماید.

تبصره: اعلام شکایت علیه مالکان وبهره برداران از اسکله های فاقد مجوز ساخت و بهره برداری موجود در صورت عدم ارایه درخواست مکتوب برای اخذ مجوز، نیز بر عهده سازمان بنادر و دریانوردی است.

ماده ۹. در مورد سازه‌های دریایی رها شده که توسط سازمان و یا سایر نهادهای نظارتی و انتظامی شناسایی شده یا خواهد شد، حسب تشخیص سازمان، موضوع به مراجع ذیربط به منظور اعمال مقررات قانونی اعلام خواهد شد.

ماده ۱۰. استقرار گارد سازمان بنادر صرفاً در بنادری که تحت مالکیت و مدیریت آن سازمان می‌باشد، الزامی است.

ماده ۱۱. سازمان بنادر و دریانوردی و سازمان برنامه و بودجه موظفند ظرف مدت ۶ ماه، نسبت به تعیین تکلیف متولی و جلوگیری از فعالیت‌های غیرقانونی در موج‌شکن‌های مردمی (اسکله‌های پدافندی) با همکاری نهادهای ذیربط اقدام نماید.

تبصره۱. به منظور ساماندهی و تعیین تکلیف این موج‌شکن‌ها، تغییر کاربری و استفاده برخی از آنها برای ایجاد پارکینگ‌های دریایی برای پهلوگیری شناورها و نگهداری شناورها و قایق‌های توقیفی با هماهنگی ستاد و دریابانی ناجا مدنظر قرار می‌گیرد.

تبصره۲. به منظور اجرایی شدن تبصره۱، سازمان بنادر و دریانوردی فهرست موج شکن‌های ساحلی را به تفکیک

هر استان با مشخص نمودن میزان پیشرفت عملیات اجرایی آنها تهیه و در اختیار شیلات و دریابانی ناجا قرار می‌دهد. دریابانی و شـــیلات موظفند ظرف مدت حداکثر ۲ماه، نسبت به بازدید میدانی از وضعیت هریک از آنها اقدام و مواردی که قابلیت بهره برداری (ایجاد پارکینگ دریایی، اســـتقرار پست کنترلی و بهره برداری صیادی) را دارا می باشند را به سازمان بنادر و دریانوردی اعلام نمایند.

تبصره۳. ایجاد موج شکن‌های جدید ممنوع می‌باشد.

ماده۱۲. طرح کنترل و نظارت موثر برخورهای غیر مجاز توســـط دبیرخانه کارگروه تخصصی ساماندهی ســـواحل، بنادر و جزایر کشور با اخذ پیشنهادات ستاد و دریابانی ناجا و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه و در کارویژه مرز شورای امنیت کشور به تصویب می‌رسد.

ماده۱۳. در صورتی که در بنادر و اسکله ها بر خلاف مجوز ساخت و بهره برداری صادره،کاربری دیگری تعریف شود،سازمان بنادر و دریانوردی طبق قوانین و مقررات موضوعه راسا یا بر اساس گزارش دستگاههای ذیربط نسبت به ابطال مجوز صادره و پیگیری قضایی لازم اقدام می‌نماید.

ماده۱۴. نمایندگان ادارات کل بنادر و دریانوردی اســـتان‌ها می‌بایست در بنادر تجاری (تحت مالکیت و مدیریت) به صورت دائم مستقر شوند.

وظایف نیروی انتظامی(دریابانی)

ماده۱۵. در اسکله‌ها و لنگرگاه‌هایی که گارد سازمان بنادر، یگان حفاظت گمرک و یا یگان حفاظت سایر دستگاه‌های ذیربط حضور ندارند، عوامل نیروی انتظامی(دریابانی) مستقر می‌شوند.

تبصره: یگانهای حفاظت سازمانها می بایست بر اساس مجوز و دستورالعمل ستاد کل نیروهای مسلح ایجاد شوند.

ماده۱۶. نیروی انتظامی(دریابانی) موظف اســـت در صورت مشاهده لنگراندازی شناورها در خارج از بنادر و اسکله‌های مجاز، نسبت به هدایت آن‌ها به سمت مبادی مجاز اقدام نماید.

ماده۱۷. نیروی انتظامی (دریابانی) نســـبت به جلوگیری از ســـاخت و ساز و یا بهره‌برداری بدون مجوز یا خارج از مجوز سازه‌های دریایی در محدوده حریم ۶۰ متر دریا اقدام نماید.

وظایف گمرک جمهوری اسلامی ایران

ماده۱۸. گمرک موظف است نیازمندی‌های امکاناتی و تجهیزاتی خود به منظور نظارت بر ورود و خروج کالا در بنادر کوچک و بنادری که گمرکات که از محل آن‌ها فاصله دارند (که در تحت مالکیت سازمان بنادر و دریانوردی می‌باشد) را به سازمان بنادر دریانوردی اعلام نماید.

ماده۱۹. اعمال قوانین و مقررات وانجام تشریفات گمرکی در اسکله‌ها صرفاً در محدوده محصور شده امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده۲۰. استقرار یگان حفاظت گمرک در بنادر و اسکله‌های تجاری، براساس دستورالعمل تشکیل یگان حفاظت گمرک جمهوری اسلامی ایران مصوب ستادکل نیروهای مسلح در اجرای ماده ۳۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و با اولویت بنادر و اسکله‌های کوچک می‌باشد.

ماده۲۱. به منظورنظارت بر ورود و خروج فرآورده‌های نفتی در بنادر و اسکله‌های نفتی (در مالکیت وزارت نفت) مصوب مراجع قانونی جهت واردات، صادرات و ترانزیت، گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است ضوابط، نحوه و چگونگی نظارت گمرک بر صادرات و واردات در اسکله های نفتی را تهیه و ضمن ارسال رونوشتی به ستاد، مراتب را به وزارت نفت و گمرکات اجرایی ساحلی ابلاغ نماید.

ماده۲۲. گمرک موظف است نسبت به استقرار سامانه جامع یکپارچه گمرکی در بنادر و اسکله‌های کوچک با توجه به رویه‌های مجاز گمرکی اقدام نماید.

وظایف سازمان شیلات ایران

ماده۲۳. شیلات مسوولیت تأسیس، توسعه، نگهداری و اعمال مقررات و مدیریت بر کلیه بنادر و اسکله‌های صیادی را عهده‌دار بوده و در خصوص هرگونه تخلفات احتمالی در محدوده این بنادر نیز پاسخگو خواهد بود.

ماده۲۴. شیلات موظف است نسبت به محصور کردن محدوده و محوطه بنادر صیادی و مراکز تخلیه صید اقدام نماید.

تبصره: در اجرای این بند می‌بایست تأمین اعتبارات مورد نیاز را از سازمان برنامه و بودجه کشور پی‌گیری نماید.

ماده۲۵. توقف، پهلوگیری، بارگیری و تخلیه کالا و هرگونه فعالیت غیرصیادی در حریم و محوطه بنادر صیادی تحت مدیریت و مالکیت سازمان شیلات ممنوع می‌باشد. در صورت موافقت شیلات، شناورهای تجاری پس از تخلیه کالا در بنادر تجاری تحت نظارت سازمان بنادر و گمرک، می‌توانند با رعایت مقررات بندری شیلات، صرفا برای پهلوگیری و توقف از بنادر صیادی استفاده نمایند.

تبصره: در صورت مشاهده و تخلیه کالا در بنادر صیادی، یگان حفاظت شیلات موظف است مراتب را سریعا به دریابانی ناجا اعلام نماید.

ماده۲۶. شیلات موظف است نسبت به تأمین انتظامات و حفاظت از تأسیسات در محدوده محوطه بنادر

صیادی و مراکز تخلیه صید اقدام نماید.

ماده۲۷. شیلات موظف است قبل از احداث هرگونه اسکله، تأسیسات و تجهیزات دریایی و صیادی، نسبت به اخذ مجوزهای لازم از سازمان اقدام نماید، ضمن آنکه مکلف است قبل از بهره‌برداری از تأسیسات، تجهیزات و اسکله‌ها مجوز بهره‌برداری از سازمان اخذ نماید. تکلیف این ماده شامل اسکله‌های فاقد مجوز موجود نیز می‌گردد.

ماده۲۸. استقرار دریابانی ناجا در بنادر و اسکله های صیادی برابر توافقنامه تنظیمی بین سازمان شیلات و دریابانی ناجا صورت می‌گیرد.

ماده۲۹. کنترل ورود و خروج شناورها در مراکز تخلیه صید بر عهده دریابانی ناجا بوده و نظارت بر امور شیلاتی در این مراکز بر عهده مدیریت شیلات استان‌ها با تعیین حوزه‌های نفوذ می‌باشد.

وظایف وزارت نفت

ماده ۳۰. وزارت نفت موظف است نسبت به تکمیل حفاظت فیزیکی و تجهیز اسکله‌های نفتی در استان‌های شمالی و جنوبی اقدام و مجوزهای لازم(ساخت و بهره برداری) را از سازمان بنادر و دریانوردی اخذ نماید.

ماده۳۱. وزارت نفت نسبت به تعیین تکلیف اسکله های نفتی مخروبه ومتروکه در استانهای ساحلی(شامل واگذاری،تغییر کاربری،بهسازی و فعالسازی و تخریب) اقدام و گزارش اقدامات را به ستاد و سازمان بنادر و دریانوردی منعکس نماید.

تبصره: فهرست کلیه اسکله های نفتی موجود در سواحل جنوب کشور توسط سازمان بنادر و دریانوردی به وزارت نفت ارسال میگردد.

ماده۳۲. وزارت نفت از پهلوگیری هرگونه شناور غیرنفتی به بنادر و اسکله‌های نفتی تحت مدیریت و مالکیت خود جلوگیری می نماید ودر صورت مشاهده مراتب را به دریابانی ناجا و سازمان بنادر اعلام می نماید.

ماده۳۳. وزارت نفت مسوولیت مدیریت و اعمال هرگونه مقررات را در محدوده اسکله‌ها و بنادر نفتی تحت مالکیت خود را عهده‌دار بوده و در خصوص تخلفات احتمالی (ورود و خروج کالا بدون نظارت گمرک و ساخت و ساز غیر مجاز در حوزه سواحل و دریا) پاسخگو می‌باشد.

ماده۳۴. وزارت نفت، زمینه انجام نظارت تخصصی از سازه‌ها و تأسیسات مربوطه را برای بازرسان سازمان فراهم می‌نماید.

تبصره: وزارت نفت و سازمان می‌بایست ظرف مدت ۲ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل در خصوص نحوه و چگونگی اعمال نظارت بر اسکله‌های نفتی، دستورالعمل مربوطه را تنظیم و یک نسخه از آن را به ستاد ارسال نمایند.

ماده۳۵. وزارت نفت تمامی امکانات مورد نیاز گمرک جهت استقرار موردی و دائم در اسکله‌های نفتی را فراهم نماید.

ماده۳۶. در بنادر و اسکله های نفتی می بایست یگان حفاظت تحت نظر وزارت نفت مستقر شود.

وظایف وزارت کشور

ماده۳۷. فهرست اسکله‌ها و لنگرگاه‌های مجاز گمرکی برای ورود و خروج وسائل نقلیه، کالا و مسافران در اجرای تبصره ۱ ماده ۱۰۳ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰ توسط کارگروهی با مسئولیت وزارت کشور تعیین می گردد.

ماده۳۸. دستورالعمل ساماندهی و تجهیز بنادر و اسکله ها از طریق کارویژه مرز شورای امنیت کشور به استانداران ساحلی شمال و جنوب کشور به عنوان روسای کمیته ساماندهی و مدیریت سواحل و جزایر استان ابلاغ می‌گردد.

وظایف ستادکل نیروهای مسلح

ماده۳۹. ستاد کل نیروهای مسلح، اخذ مجوز ساخت و بهره‌برداری اسکله‌های نظامی و انتظامی موجود و ایجادی از سازمان بنادر و دریانوردی را به متولیان اسکله‌های نظامی و انتظامی ابلاغ می‌نماید.

تبصره۱. سازمان بنادر و دریانوردی موظف است صدور مجوزهای مذکور برای اسکله های نظامی را در اولویت قرار داده و در کمترین زمان ممکن انجام دهد.

تبصره۲. فهرست اسکله‌های غیرمجاز (فاقد مجوز ساخت و بهره‌برداری) نظامی و انتظامی از سوی سازمان بنادر به ستاد کل نیروهای مسلح ارسال می‌گردد.

وظایف دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی

ماده۴۰. کلیه بنادر و اسکله‌های موجود در مناطق آزاد تجاری می‌بایست دارای مجوز ساخت و بهره‌برداری باشند. در خصوص مرجع صدور مجوز ساخت و بهره‌برداری از بنادر و اسکله‌های موجود و یا ایجادی در این مناطق بر اساس نظریه تفسیری معاونت حقوقی ریاست جمهوری یا تفاهم دوجانبه ۲ دستگاه (دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد تجاری و سازمان بنادر و دریانوردی) عمل خواهد شد.

ماده۴۱. ایجاد امکانات و تجهیزات مورد نیاز در بنادر و اسکله‌های موجود در مناطق، برعهده سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی (در صورت مالک بودن) و یا متولی مربوطه با پیگیری دبیرخانه شورا و سازمان‌های مناطق آزاد تجاریاست.

وظایف معاونت امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی

ماده۴۲. تعیین مدت زمان صدور مجوز ساخت و بهره‌برداری و مهلت پاسخگویی دستگاه‌های فرعی به استعلامات سازمان بنادر و دریانوردی (دستگاه اصلی) از طریق هیأت مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار

وظایف وزارت اطلاعات

ماده۴۳. وزارت اطلاعات (اداره کل اطلاعات مرزی) موظف است نسبت به رصد فعالیت در انواع بنادر و اسکله‌های کشور از حیث بروز انواع تخلفات و جرایم اقتصادی و امنیتی (قاچاق کالا و ارز، تردد غیرمجاز، قاچاق انسان، سلاح و مهمات و ...) اقدام و گزارشات مربوطه را به صورت ماهانه به ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و دبیرخانه کارویژه مرز شورای امنیت کشورارسال نماید.

فصل چهارم: وظایف عمومی

ماده۴۴. در اجرای قوانین و مقررات موضوعه، هرگونه ساخت و ساز و بهره‌برداری از سازه‌های دریایی بدون مجوز سازمان، ممنوع می‌باشد.

ماده۴۵. ارائه هرگونه خدمات و اعطاء تسهیلات (نظیر وام‌های بانکی، بیمه، آب، برق، گاز و تلفن و... به موجب ماده ۸ قانون منع فروش) به تأسیسات فاقد یا خارج از مجوز قانونی توسط دستگاه‌ها و سازه‌های ذیربط ممنوع است.

تبصره۱. لغو تسهیلات و ارائه هرگونه خدمات به تأسیسات و سازه‌های دریایی غیرمجاز که طی سال‌های گذشته احداث گردیده‌اند، از سوی کمیته‌های ساماندهی و مدیریت سواحل استانها بررسی و اقدام گردد.

تبصره۲. در صورت عدم رعایت این مصوبه متخلفین از سوی سازمان بنادر و دریانوردی جهت برخورد قانونی به مراجع ذیصلاح معرفی می‌گردند.

ماده۴۶. سازمان بنادر و دریانوردی با همکاری اعضاء کارگروه تخصصی ساماندهی سواحل، بنادر و جزایر کارویژه مرز شورای امنیت کشور نسبت به بررسی احداثات فاقد مجوز و یا خارج از مجوز ساخت و بهره‌برداری اقدام و چنانچه شرایط لازم را احراز نمودند، با حفظ استیفای حقوق دولت و مقررات مربوطه نسبت به ساماندهی و صدور مجوز آنها توسط سازمان مذکور مبادرت نماید.

ماده۴۷. استانداران مناطق ساحلی به عنوان رییس کمیته ساماندهی و مدیریت سواحل استان از ظرفیت کمیسیون ماده ۹۹ و ۱۰۰ جهت برخورد با ساخت و سازهای غیرمجاز ساحلی و دریایی و اقدامات غیرقانونی در این زمینه استفاده نمایند و به منظور تسریع در رسیدگی به جرایم دریایی و جلوگیری از اطاله دادرسی قوه قضاییه نسبت به ایجاد شعب تخصصی اقدام می نماید.

ماده۴۸. کلیه ساخت و سازهای دریایی و ساحلی می‌بایست براساس طرح مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی (ICZM) کشور که به تصویب شورایعالی معماری و شهرسازی رسیده و قبلاً به استانداری‌های ساحلی ابلاغ گردیده، انجام گردد. استانداران مربوطه مکلفند در راستای اجرای طرح مذکور همکاری لازم را با سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان متولی این امر به عمل آورند.

ماده۴۹. طبق مفاد قانون امور گمرکی، در تمامی بنادر و اسکله‌های کشور اعم از نظامی و انتظامی، صنعتی ، تفریحی وصیادی که تحت کنترل و نظارت سازمانها و دستگاه‌های دولتی، نظامی و بخش خصوصی است، ورود و خروج هرگونه کالای تجاری بدون نظارت گمرک ممنوع بوده و در صورت وجود هرگونه تخلف مسوولیت بر عهده دستگاه مربوطه بوده و مشمول مقررات قاچاق کالا خواهد بود.

تبصره۱: ورود و خروج هرگونه کالای تجاری (تحت هر رویه گمرکی) بدون نظارت و حضور گمرک از بنادر و اسکله‌های تجاری ممنوع می‌باشد.

تبصره۲: نظارت بر اجرای این ماده بر عهده وزارت اطلاعات و نیروی انتظامی است.

ماده۵۰. متولیان کلیه اسکله‌ها و بنادر موظفند محدوده اسکله یا بندر را محصور نمایند، بنحوی که تردد افراد و ورود و خروج کالا از این اسکله صرفاً از طریق درب واحد و تحت نظارت گمرک صورت پذیرد.

ماده۵۱. درب ورود وخروج کالا و وسایط نقلیه در بنادر تجاری می بایست از یکدیگر مجزا باشد.

ماده۵۲. مالکان سازه‌های دریایی موظفند نسبت به تأمین مکان و امکانات مورد نیاز برای استقرار نمایندگان سازمان به منظور انجام وظایف حاکمیتی طبق قوانین و مقررات موضوعه اقدام نمایند.

ماده۵۳. فعالیت تجاری در بنادر و اسکله های قدیم التاسیس وایجادی صرفا براساس مجوزهای ماده ۲۶ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰، ماده ۱۰۳ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰ و بند ۲ مصوبه شماره ۳۴۳۶۷/۷۰۸۱۹ مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۴ امکانپذیر است.

ماده۵۴. مرزهای رسمی دریایی بر اساس تصمیمات کارگروه ایجاد مبادی رسمی (تبصره موضوع ماده۱۰۳ قانون امور گمرکی) و تصویب هیات وزیران ایجاد می شوند.

ماده۵۵. کلیه بنادر و اسکله های موجود در سواحل شمال و جنوب کشور صرفا بر اساس نوع کاربری و مجوز صادره از سوی سازمان بنادر و دریانوردی و یا مصوبات هیات وزیران فعالیت می‌نمایند.

ماده۵۶. محوطه کلیه بنادر و اسکله های چند منظوره یا با کاربری های چندگانه می‌بایست از یکدیگر به صورت کامل مجزا باشند.

ماده۵۷. اسکله‌های بلااستفاده و رها شده مربوط به دستگاه‌های دولتی به منظور جلوگیری از هرگونه سوء استفاده احتمالی قاچاقچیان توسط سازمان مربوطه تخریب و جمع‌آوری خواهد شد.

ماده۵۸. ستاد حمایت لازم برای تعطیلی و یا جلوگیری از فعالیت اسکله‌های غیرمجاز را بعمل می‌آورد.

ماده۵۹. صدا و سیما نسبت به اطلاع رسانی هدفمند، ترویج و اشاعه فرهنگ استفاده از سواحل و دریاها و همچنین اطلاع رسانی مستمر در رابطه با لزوم دریافت هرگونه مجوز ساخت و بهره‌برداری طبق بند ۲۲ از ماده ۳ آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی (مصوب ۱۳۴۸ مجلسین)، در طول اجرای طرح با همکاری کلیه دستگاه‌های ذیربط و نیروی انتظامی اقدام نماید.

ماده ۶۰. قوه قضاییه در اجرای تبصره الحاقی به بند ۲۲ از ماده ۳ آیین نامه سازمان بنادر و دریانوردی مصوب ۱۳۸۷ مجلس شورای اسلامی، به پرونده اسکله های فاقد مجوز و یا خارج از مجوز صادره توسط سازمان، به صورت خارج از نوبت رسیدگی نموده و در صورت احراز تخلف، حکم قلع بنا، توقف عملیات ویا اصلاح آن مطابق مجوز را صادر می‌نمایند.

تبصره: گزارش اجرای این بند به صورت ۳ ماهه توسط دفتر نمایندگی قوه قضاییه در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز به کارویژه مرز شورای امنیت کشور و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز ارسال می‌گردد.

ماده۶۱. به منظور استقرار پنجره واحد و تسهیل فرایند و تسریع در صدور مجوز ساخت و بهره‌برداری از سازه‌ها و تأسیسات ساحلی و دریایی کلیه دستگاه‌های اجرایی مرتبط مکلف به پاسخگویی سریع و شفاف به استعلام‌های سازمان بنادر و دریانوردی (با رعایت ماده ۷ قانون اصل ۴۴) و بر اساس شرح وظایف قانونی خود و به صورت سیستمی می‌باشند.

تبصره۱: سقف زمانی برای صدور مجوز و پاسخگویی به استعلامات سازمان بنادر و دریانوردی در این حوزه توسط هیأت مقررات‌زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار وزارت اقتصاد تعیین و ابلاغ می‌گردد.

تبصره۲: عدم ارائه پاسخ از سوی دستگاه فرعی(استعلام‌شونده) به استعلام دستگاه اصلی(سازمان بنادر و دریانوردی) در مدت زمان مقرر به منزله بلامانع‌بودن صدور مجوز از سوی دستگاه فرعی تلقی می‌شود.

تبصره۳: در صورت مخالفت دستگاه فرعی با ایجاد سازه دریایی، دلایل مربوطه می‌بایست به صورت کامل و کتبی به سازمان بنادر و دریانوردی (دستگاه اصلی صدور مجوز) اعلام گردد.

ماده۶۲. سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان مرجع دریایی کشور موظف است در راستای ساماندهی سواحل و مطالعات مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی کشور (ICZM) و بهره‌برداری بهینه از نعمات دریا، با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به مطالعات پهنه‌بندی دریایی در کلیه دریاهای کشور اقدام نماید.

ماده۶۳. سازمان بنادر و دریانوردی موظف است در راستای مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری، کارویژه مرز شورای امنیت کشور و همچنین ساماندهی سواحل نسبت به اولویت‌بندی و انجام مطالعات تدقیق طرح مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی کشور (ICZM) در مقیاس ۱:۵۰۰۰ در استان‌های ساحلی اقدام نموده و کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط، ملزم به همکاری کامل و ارایه اطلاعات مورد نیاز مربوطه بدون

دریافت هیچ‌گونه هزینه‌ای می‌باشند.

ماده۶۴. سازمان بنادر و دریانوردی و سازمان شیلات ایران موظفند در صورت تنظیم توافق‌نامه واگذاری برخی بنادر و اسکله‌های تحت مدیریت خود به یکدیگر یک نسخه از آن را به ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز ارسال نمایند.

ماده۶۵. متولی اجرای این دستورالعمل، سازمان بنادر و دریانوردی(از طریق برگزاری مستمر جلسات کارگروه تخصصی ساماندهی سواحل، بنادر و جزایر کارویژه مرز شورای امنیت کشور) است که ضمن پیگیری اجرای آن از سازمان‌های ذیربط، گزارشات عملکرد دستگاه‌ها را به صورت ۲ ماهه به ستاد ارایه می‌نماید.

تبصره۱: کارگروه نظارت بر اجرای این دستورالعمل با محوریت ستاد و باحضور نمایندگان دستگاههای ذیربط هر۲ ماه یکبار تشکیل می‌گردد.

تبصره۲: کارویژه مرز شورای امنیت کشور و ستاد دستورالعمل موصوف را به دستگاه‌های ذی‌ربط و استانداران ساحلی ابلاغ می‌نماید.

تبصره۳: گزارش فصلی اجرای دستورالعمل توسط ستاد به مسؤولین ارشد کشور ارسال می‌گردد.

ماده۶۶. هرگونه حک و اصلاح مفاد این دستورالعمل پس از تصویب، از طریق طرح و بررسی موضوع در جلسات ستاد امکان‌پذیر است.

ماده۶۷. با تصویب واجرای این دستورالعمل، کلیه مصوبات قبلی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص ساماندهی بنادر و اسکله ها لغو می‌گردد.

این دستورالعمل در اجرای بند(ج) ماده (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا وارز، مصوبات کار ویژه مرز شورای امنیت کشور و بند (ت) ماده (۱۸) آیین نامه اجرایی مواد ۵ و۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا وارز مصوب۱۳۹۵/۴/۲۳ هیات وزیران در ۶۷ ماده و ۲۷ تبصره تهیه و در صدوهفدهمین جلسه اعضای اصلی ستاد به استناد ماده ۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا وارز تصویب و برای کلیه دستگاههای مشمول این دستورالعمل لازم الاجراست.